

Sygnatura akt I C 690/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 sierpnia 2020 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marek Dziwiński

Protokolant: Anna Lasko

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 07 sierpnia 2020 r. w Kamiennej Górze

sprawy z powództwa D. T. (1)

przeciwko E. T. i D. T. (2)

o zapłatę

I zasądza od pozwanego E. T. na rzecz powódki D. T. (1) kwotę 2.132,59 zł (słownie złotych: dwa tysiące sto trzydzieści dwa 59/00) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 13.03.2015 r. do dnia zapłaty;

II dalej idące powództwo w stosunku do E. T. oddala;

III zasądza od pozwanego E. T. na rzecz powódki D. T. (1) kwotę 1.020,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 900,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV zasądza od pozwanego D. T. (2) na rzecz powódki D. T. (1) kwotę 2.132,59 zł (słownie złotych: dwa tysiące sto trzydzieści dwa 59/00) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 03.03.2015 r. do dnia zapłaty;

V dalej idące powództwo w stosunku do D. T. (2) oddala;

VI zasądza od pozwanego D. T. (2) na rzecz powódki D. T. (1) kwotę 1.020,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 900,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 690/19

UZASADNIENIE

Powódka D. T. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanego E. T. na swoją rzecz kwoty 2 132,59 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 01.03.2015 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego D. T. (2) na swoją rzecz kwoty 2 132,59 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 01.03.2015 r. do dnia zapłaty, a także o zasądzenie od pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, iż była żoną, a obecnie jest spadkobierczynią zmarłego w dniu 01.12.2014 r. R. T. (1), po którym odziedziczyła spadek w 1/2 części. Powódka podała, że postanowieniem Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze z dnia 18.02.2010 r. stwierdzono, że spadek po Z. T. nabyli R. T. (1) – w udziale 2/4 oraz E. T. i D. T. (2) po 1/4 części. Dalej powódka wyjaśniła, że spadek po Z. T. obciążony był długiem i wierzyciel, z pominięciem pozwanych, wystąpił przeciwko R. T. (1) z powództwem o zapłatę, uzyskując tytuł wykonawczy, a następnie skierował sprawę do komornika. Powódka wskazała, że R. T. (1) wpłacił u komornika kwotę 23 746,30 zł, zaspakajając w całości dług obciążający spadek po Z. T.. Następnie powódka pismami z dnia 06.02.2015 r. wezwała pozwanych do dobrowolnej

zapłaty kwoty po 5 936,57 zł, jednak pozwani odmówili zapłaty kwestionując roszczenie. Powódka podała, że pozwani nie wyrazili zgody na zawarcie ugody.

W odpowiedzi na pozew pozwany E. T. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego (k.55), ewentualnie w razie zasądzenia roszczenia, wniósł o odstąpienie od obciążania go kosztami sądowymi.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany E. T. wskazał, iż nie miał wiedzy o istnieniu długu oraz o spłaceniu go przez R. T. (1). Pozwany E. T. zakwestionował zgłaszane roszczenie wskazując, że nie okazano mu dokumentów potwierdzających zasadność zgłaszanego roszczenia. W ocenie tego pozwanego okoliczność, że R. T. (2) spłacił określone zobowiązanie nie świadczy o tym, że to konkretne zobowiązanie wchodziło w skład długów spadkowych po Z. T.. Pozwany E. T. podał, że stanowisko powódki jest niespójne w zakresie zgłaszanych roszczeń oraz że prawomocny wyrok dotyczy wyłącznie R. T. (1). Pozwany E. T. zarzucił, że R. T. (1) nie wdał się aktywnie w spór ze Spółdzielnią, nie zgłosił zarzutu przedawnienia.

Pozwany D. T. (2) wniósł o oddalenie powództwa dzieląc argumentację pozwanego E. T. w złożonej przez niego odpowiedzi na pozew.

SĄD USTALIŁ NASTĘPUJĄCY STAN FAKTYCZNY

Z. T. zmarł 11.06.2009 r. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze z dnia 18.02.2010 r. sygn. akt I Ns 340/09 stwierdzono, że spadek po Z. T. nabyli: brat R. T. (1) – 2/4 i bratankowie E. T. i D. T. (2) po 1/4.

Dowód: akt zgonu k. 4 akt I Ns 235/11, postanowienie z dnia 18.02.2010 r. k. 36 akt I Ns 340/09.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Oleśnie z dnia 13.09.2012 r. sygn. akt I Ns 235/11 stwierdzono, że spadek po Z. T. zm. 11.06.2009 r. nabył brat R. T. (1) w całości.

Dowód: postanowienie z dnia 13.09.2012 r. k. 42 akt I Ns 235/11.

Z. T. miał zaległości czynszowe w stosunku do Spółdzielni Mieszkaniowej w P., od której wynajmował lokal. W jego mieszkaniu odcięto prąd i gaz. Zmarł on w wyniku zaccadzenia, jego mieszkanie spaliło się od pozostawionej przez niego świeczki. Łączny dług z tytułu zaległości czynszowych i kosztów remontu po pożarze wynosił 15.379,12 zł.

Dowód: pismo Spółdzielni Mieszkaniowej w P. i umowa najmu k. 135-137, dokumenty z akt V C 118/13 - wykaz zaległości k. 6, nakaz zapłaty k. 7, rachunki za remont mieszkania k. 8-17, zeznania powódki z dnia 7.08.2020 r. e-protokół rozprawy od 00:04:12 do 00:14:22.

Spółdzielnia Mieszkaniowa w P. wystąpiła przeciwko R. T. (1) jako spadkobiercy po Z. T. o zapłatę powyższej kwoty. Wyrokiem zaocznym z 20 lutego 2013 r., po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, Sąd Rejonowy w Kluczborku zasądził od R. T. (1) na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej w P. 15.379,12 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 29.11.2012 r. do dnia zapłaty oraz koszty procesu w wysokości 3.186,00 zł. Wyrokowi nadano rygor natychmiastowej wykonalności. R. T. (1) złożył sprzeciw od powyższego wyroku zaocznego i w wyniku ponownego rozpoznania sprawy wyrokiem z 12 marca 2014 r. Sąd Rejonowy w Kluczborku utrzymał w całości wyrok zaoczny z 20 lutego 2013 r.

Dowody: wyrok z dnia 20.02.2013 r. wyrok z 12.03.2014 r. k. 33 i 91 akt V C 118/13 Sądu Rejonowego w Oleśnie.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kamiennej Górze J. P. w dniu 18.07.2013 r. na wniosek Spółdzielni Mieszkaniowej w P. wszczęła postępowanie egzekucyjne przeciwko R. T. (1) na podstawie w/w tytułu wykonawczego.

Dowód: zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 8 akt Km 886/13.

W dniu 16.10.2013 r. R. T. (1) spłacił cały dług spadkowy po Z. T. w kwocie 23 746,30 zł względem wierzyciela Spółdzielni Mieszkaniowej w P..

Dowód: potwierdzenie zapłaty k. 10.

W wyniku wznowienia postępowania Sąd Rejonowy w Kluczborku w dniu 25.09.2014 r. uchylił w całości postanowienie Sądu Rejonowego w Oleśnie z dnia 13.09.2012 r.

Dowód: postanowienie z 25.09.2014 r. k. 22 akt V Ns 216/14.

W dniu 01.12.2014 r. zmarł R. T. (1) i spadek po nim na podstawie ustawy nabyła jego żona D. T. (1) i córka D. P. po 1/2 części.

Dowód: akt poświadczenia dziedziczenia z dnia 26.01.2015 r. Rep. A nr 260/2015 k. 6.

D. T. (1) wezwała E. T. i D. T. (2) do zwrotu długów spadkowych Z. T. spłaconych przez jej zmarłego męża R. T. (1) wyznaczając im 7 dniowy termin na uregulowanie należności. E. T. podjął wezwanie w dniu 5.03.2015 r., natomiast D. T. (2) – w dniu 23.02.2013 r.

Dowody: wezwania do zapłaty z potwierdzeniami odbioru korespondencji k. 11-14.

Pozwani wiedzieli o nadużywaniu alkoholu przez Z. T. i ogólnie o jego złym prowadzeniu się, a także o jego zaległościach czynszowych w stosunku do Spółdzielni Mieszkaniowej w P. oraz o okolicznościach śmierci Z. T., w szczególności o spaleniu się jego mieszkania w wyniku pozostawionej świeczki.

Dowód: zeznania powódki z dnia 7.08.2020 r. e-protokół rozprawy od 00:04:12 do 00:14:22.

SĄD ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE:

Ustaleń stanu faktycznego dokonano w oparciu o dowody z dokumentów, w szczególności o treść orzeczeń spadkowych, aktu poświadczenia dziedziczenia, wyroków w sprawie V C 118/13 oraz dowodu zapłaty kwoty 23 746,30 zł przez R. T. (1), a także w oparciu o zeznania samej powódki. W tym miejscu należy wskazać, że autentyczność tych dokumentów nie była kwestionowana i nie budziła żadnych wątpliwości.

Powódka dochodziła zwrotu wydatków jakie poniósł jej zmarły mąż z tytułu długów spadkowych po zmarłym Z. T.. Kwestia dziedziczenia spadku po zmarłym Z. T. została ostatecznie wyjaśniona przez wydanie przez Sąd Rejonowy w Kluczborku postanowienia o uchyleniu postanowienia Sądu Rejonowego w Oleśnie z dnia 13.09.2012 r., w którym błędnie zawężono krąg spadkobierców zmarłego Z. T.. Niewątpliwie do kręgu ustawowych spadkobierców po tym zmarłym należeli jego brat R. T. (1) oraz bratankowie - E. T. i D. T. (2), którzy dziedziczyli odpowiednio w udziałach 2/4 oraz po 1/4 części spadku. Zgodnie z przepisem art. 1034 § 1 k.c. do chwili działu spadku spadkobiercy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe. Jeżeli jeden ze spadkobierców spełnił świadczenie, może on żądać zwrotu od pozostałych spadkobierców w częściach, które odpowiadają wielkości ich udziałów. Przenosząc cytowany przepis na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że skoro R. T. (1) spłacił długi spadkowe w całości to powódce (jako sukcesorce po R. T. (1)) co do zasady należy się zwrot części tego co jej mąż spłacił. Swoje roszczenie mogła więc skierować przeciwko pozostałym spadkobiercom - według wielkości ich udziałów. Odpowiedzialność spadkobierców za długi spadkowe jest odpowiedzialnością solidarną. W myśl przepisu art. 366 § 1 k.c. kilku dłużników może być zobowiązanych w ten sposób, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (solidarność dłużników).

Pozwani przeciwko, którym powódka skierowała roszczenie regresowe, podnieśli szereg zarzutów, jednakże nie zasługiwały one na uwzględnienie. Trafnie wskazują pozwani, że R. T. (1), przeciwko którego Spółdzielnia Mieszkaniowa wystąpiła z pozwem o zapłatę, w procesie prowadzonym przed Sądem Rejonowym w Kluczborku

zachowywał się biernie i nie skorzystał z uprawnienia przewidzianego w art. 84 § 1 k.p.c. Podjęcie takiej czynności procesowej niewątpliwie uchroniłoby R. T. (1) od zarzutu wadliwego prowadzenia postępowania. Należy jednak podnieść, że przypozwanie, poza nielicznymi wyjątkami, nie jest obligatoryjne (szerzej w: A. Marciniak /red./ Kodeks Postępowania Cywilnego, Tom I, Komentarz do Art. 84, teza 19, s. 616). Istotne jest przy tym, że pozwani E. T. i D. T. (2) uczestniczyli w postępowaniu o stwierdzeniu nabyciu spadku przed Sądem Rejonowym w Kamiennej Górze, zostali uwzględnieni w orzeczeniu końcowym, otrzymali jego odpisy. Rozstrzygnięcie to zapadło przed 3 laty w stosunku do wniesienia pozwu przez Spółdzielnię. Ponadto jak zeznała powódka, pozwani wiedzieli o tym, w jakich okolicznościach zmarł Z. T., dokonali podziału środków pieniężnych pozostawionych przez zmarłego Z. T.. Twierdzenie to jest tym bardziej wiarygodne, że pozwany E. T. mieszka niedaleko od miejscowości, w której mieszkał Z. T.. Powódka wyjaśniła także, że po przybyciu do P. zaraz po śmierci Z. T., ona jak i mąż R. T. (1), uzyskali od odpowiednich organów wiedzę o okolicznościach śmierci, a także o złym trybie życia prowadzonym przez Z. T.. Niewątpliwie zatem pozwani, znając także okoliczności śmierci spadkodawcy, musieli zdawać sobie sprawę z tego, że mieszkanie zajmowane przez Z. T. zostało zniszczone i jako jego spadkobiercy będą obowiązani uregulować zgłaszane roszczenia z tego tytułu. Trzeba zaznaczyć, że rozpoznając niniejszą sprawę sąd nie mógł ingerować ani w treść prawomocnego wyroku zaoczonego, ani też na nowo ustalać czy zasądzone w nim roszczenie było zasadne. Wydane uprzednio orzeczenie objęte jest powagą rzeczy osądzonej. Niemniej jednak trudno byłoby się skłonić do stanowiska pozwanych, że gdyby wiedzieli o procesie ze Spółdzielnią to przystępując do niego zdołaliby obronić się przed obowiązkiem zwrotu kosztów remontu mieszkania, skoro niewątpliwie wiedzieli, że doszło do zniszczenia lokalu. W czasie rozpoznawania tamtej sprawy zniszczenie lokalu było dla pozwanych oczywistą sytuacją. Należy również pamiętać o tym, że sąd wydając wyroki w sprawie V C 118/13 badał czy okoliczności faktyczne przytoczone w pozwie nie budzą wątpliwości i przeprowadził w tym kierunku postępowanie dowodowe.

Bezzasadny był wreszcie zarzut nadużycia przez powódkę prawa podmiotowego – wręcz przeciwnie – oddalenie żądania powódki, której zmarły mąż spłacił całość długu zmarłego Z. T., mogłoby rodzić w niej poczucie niesprawiedliwości.

R. T. (1) spłacił należność główną w kwocie 15 379,12 zł oraz odsetki w kwocie 1 681,59 zł, co dało łącznie 17 060,71 zł. Ponieważ każdy z pozwanych odpowiada za ten dług do ¼ jego wysokości tj. do kwoty 4 265,18 zł, zaś powódka odziedziczyła spadek po R. T. (1) w ½ części to należało zasądzić od każdego z pozwanych na jej rzecz kwotę po 2 132,59 zł. Odsetki od tych kwot zasądzono począwszy od 8 dnia od otrzymania poszczególnych pozwanych wezwania do zapłaty (E. T. podjął wezwanie w dniu 5.03.2015 r., natomiast D. T. (2) – w dniu 23.02.2013 r.). Jedynie w zakresie początkowego dnia odsetek powództwo w stosunku do obu pozwanych należało oddalić.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c., który stanowi, że sąd może wyłożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Powódka poniosła identyczne koszty procesu względem obu pozwanych tj. 900 zł kosztów zastępstwa procesowego, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 107 zł opłaty sądowego od pozwu.